

Eva Alsén Eklöf ville inte berätta på jobbet

# Jag tonade ned hörselproblemen

*När Eva Alsén Eklöf var tio år konstaterades att hon hade en hörselskada. Men det dröjde cirka 25 år innan hon började använda hörapparat. Men om hon hade haft hörapparat tidigare kanske hon inte skulle varit gift med sin nuvarande man.*

*– Jag skulle vara med i en paneldebatt och var nervös för att inte höra frågorna från publiken. Det var en man i panelen som såg snäll ut så jag bad honom skriva ned frågorna på papper – och sedan gifte jag mig med honom.*

TEXT: STEFAN ANDERSSON FOTO: ANDERS TUKLER

EVA ALSÉN EKLÖF, 67, är ordförande i Hörselskadades förening i Uppsala. Hon har varit medlem sedan slutet av 1970-talet, men det är först de senaste tio åren som hon har varit aktiv i föreningsarbetet.

– HRF-arbetet och hörselidentiteten har blivit viktigare och viktigare för mig. När jag var mitt i yrkeslivet gick all tid åt till att försöka överleva.

Eva har arbetat större delen av sitt yrkesliv som journalist och informatör inom livsmedelsbranschen.

## Satte sig långt fram

Hon är född i Stockholm och uppväxt i Mälarhöjden. Eva klarade sig i skolan genom att sitta långt fram.

– Jag började lida mer av hörselskadan under gymnasietiden när jag försökte hänga med i jargongen och ordlekarna.

Hon har i efterhand fått höra att hon alltid log mycket.

– Det var ett ”osäkerhetsleende” eftersom jag ofta inte var säker på vad som hade sagts. Jag uppfattade mig aldrig som annorlunda eller tyckte synd om mig själv, men ibland blev jag lite ledsen.

Eva provade även på att jobba som au-pair i England ett år och

gick sedan en sekreterarutbildning.

Hon började plugga extra på kvällarna, bland annat litteraturhistoria, statskunskap och tyska. Men studierna fick ta en paus när hon träffade sin första man.. Hon gifte sig 1964 som 23-åring och fick sedan tre barn, två pojkar och en flicka, mellan 1966 och 1969. Under den här tiden flyttade hon och hennes man till Västerås där Eva återupptog studierna och avslutade sin fil. kand. med en examen i sociologi 1970.

– Jag hade nog tänkt mig att bli lärare, men jag var en sån där som skrev långa berättande uppsatser i skolan och jag har alltid känt att jag kan skriva. Dessutom var min pappa journalist. Det är förresten min syster också, och hennes dotter.

Att Eva 1971 gick upp på Ica-förlaget i Västerås och sökte jobb som journalist på Ica Nyheter var alltså ingen högoddsare.

Hon säger att hon klarade sig hyfsat som journalist trots hörselskadan och hon ville absolut inte ha hörapparat eller berätta för arbetskamrater och arbetsgivare hur dåligt hon egentligen hörde.

– Jag tonade alltid ned problemen och sa inget om det inte var nödvändigt. Jag var rädd att jag skulle förlora förtroende som

journalist om det kom fram att jag hörde dåligt.

Hon säger att hon trots allt har trivts med yrket.

– Det är som en ständig vidareutbildning där man kan få svar på frågor och välja intressanta personer att intervjua.

I mitten av 1970-talet flyttade Eva och hennes man isär och ungefär i samma veva dog hennes pappa.

– I samband med det här så ”dök” min hörsel och jag kände att jag var tvungen att göra något och tog kontakt med hörselvården och fick en hörapparat.

## Var rädd det skulle påverka jobbet

Eva hade inte en tanke på att sjukskriva sig eller att gå ned i arbetstid.

– Jag var rädd att det skulle påverka mina möjligheter på jobbet.

Eva var då redaktionssekreterare och ledde arbetet på redaktionen.

– Det var svårt. Med hörapparaten kändes det som att bosätta sig i en radio, men jag fortsatte att jobba som vanligt inifrån min radio.

Efter tre, fyra år hade hörseln försämrats så att det blev dags för Eva att få hörapparat även på det andra örat.

En anledning till att hon länge klarade sig ganska bra är, förutom att hon är duktig på att avläsa, att hennes hörselnedsättning var i bastonerna och det mesta av talet ligger i diskanten.

– Men vart efter min hörsel fortsatte att försämrats så blev bas och diskant lika dåliga.

1981 sa Eva upp sig från Ica Nyheter. Hon flyttade till Stockholm och gifte sig med mannen hon träffat på paneldebatten några år tidigare. 1983 fick hon också sitt fjärde barn, en dotter.

Hon började arbeta på Fri Köpenskap, som ges ut av Icas konkurrent Dagab.

– Det var ett väldigt kul jobb. Jag fortsatte skriva om livsmedelsfrågor, till exempel lagstiftning, hur man ska hantera färskvaror och olika produkter, hygien med mera.

– Jag kom jag också i kontakt med hörselvården i Stockholm och fick en Transett 83 teleslinga som jag kunde använda under skrivbordet. Den har räddat mig genom livet.

Något år senare försämrades Evas hörsel ytterligare och hon forts. —

PORTRÄTT / EVA ALSÉN EKLÖF

**FÖDD:** 1941, som Eva Lantz.

**BOR:** i Uppsala.

**YRKE:** pensionär, HRF-ordförande, före detta journalist/informatör.

**FAMILJ:** man Lars-Olof Eklöf, fyra barn, ett barnbarn och ett barnbarn till på väg.

**INTRESSEN:** familjen, HRF, datorn/internet, resor, litteratur, släktforskning och klassisk musik.

**HÖRSELKADA:** hörselnedsättning i basen sedan ungdomen. Är CI-opererad på vänster öra och har hörapparat på höger öra.



*”Det gäller att vara tydlig och föra fram budskapet direkt.”*

När Eva blev sjukskriven på deltid ledde det till att hon kände att hon blev åsidosatt på jobbet.

– Till exempel fick jag inte gå en projektledarkurs för att jag hörde dåligt trots att jag ledde flera projekt. Jag tog det ganska hårt och bestämde mig för att säga upp mig.

1996 startade Eva eget och blev konsult och frilansjournalist inom livsmedelsområdet. I samma veva slog användningen av internet igenom på allvar och Eva kände från början att det var något som var perfekt för hörselskadade.

– Jag måste säga att jag är vansinnigt lycklig över internetutvecklingen. Jag kunde göra det mesta av jobbet hemma vid datorn, till glädje inte minst för min lilla hund (border-terrier).

Eva var också med och jobbade för att få fler hörselskadade att upptäcka internet.

– Vi drog igång ”projekt it-studio” dit folk kunde komma och få lära sig saker på olika nivåer, säger hon.

Några år före pensionen gick Eva ned till halvtid och för två år sedan gick hon i pension. Men det betyder inte att hon är sysslös.

En hel del tid ägnar hon åt HRF. HRF-engagemanget leder även till andra uppdrag som att sitta med i hörselrådet och kommunala handikapprådet.

Förutom att vara ordförande så gör hon föreningens tidning Luren som kommer ut fyra gånger om året.

Hon tycker att samarbetet i föreningens styrelse fungerar bra.

– Jag och Lena Hård har växlat mellan att vara ordförande de senaste tio åren, men ingen av oss har släppt engagemanget helt. När Lena har behövt ägna mer tid åt annat så har jag gått in med större kraft, och tvärt om, säger Eva.

### Fick pengar till ett slingprojekt

Tillsammans med Bosse Svahn som är föreningens kassör och slingexpert arbetar de nu med ett slingprojekt som föreningen har fått igenom. HRF i Uppsala har nyligen i en andra etapp fått ytterligare nästan 200 000 kronor av kommunen för att förbättra slingorna i offentliga lokaler. I första etappen fick man 300 000 kronor för 2006-2008. De har besökt cirka 150 lokaler hittills. Nu följs kartläggningen upp med framtagning av råd och rutiner samt en utbildningsdag för lokalansvariga i de lokaler som har besökts.

För att få till stånd projektet hade Eva nytta av sin bakgrund som journalist och informatör.

– Det gäller att vara tydlig och föra fram budskapet direkt, som ett spjut. Vi skrev till kommunstyrelsen samtidigt som vi uppvaknade kommunala handikapprådet och skrev personliga brev till utvalda ledamöter i kommunfullmäktige och förklarade varför projektet är så viktigt.

Eva Alsén Eklöf säger att det finns mycket att göra när det gäller slingor, kanske särskilt när det gäller äldreboenden.

– Där är det ofta jättedåligt. Ibland har de bara dragit i slingor i väggen, men har inte fattat att de måste göra mer. Okunskapen är total!

Ur HRF-synpunkt är hon lite oroad över planerna på indelning i

större regioner och till exempel Uppsala skulle bilda en region med Dalarna och Gävle.

– Det kan vara stora skillnader mellan att arbeta intressepolitiskt i tätort och landsort och jag tycker att HRF borde se över sin organisation.

– Jag tycker annars att HRF är på rätt väg och har utvecklats enormt. Det är roligt att HRF nu möts med stor seriositet av politiker och myndigheter, inte minst tack vare årsrapporterna.

För ett år sedan fick Eva ett CI, cochleaimplantat på vänster öra. Det hade varit aktuellt ganska länge att hon skulle få CI, men läkarna var tveksamma eftersom hon klarade sig så pass bra med hjälp av hörapparat och avläsning.

– Men i början av förra året fick jag öroninflammation efter en flygresa. Den var så kraftig att jag tappade den lilla hörsel jag hade kvar. I efterhand kanske man kan säga att det inte var så dumt eftersom det gjorde att jag fick ett CI.

### ”Cippen” har tagit över

Eva säger att hon redan från början hörde ganska bra, men att hon under den första tiden upplevde det som att hörapparatörat ”lärde upp” CI-örat.

– Sedan i somras är det som att CI-örat har tagit över och jag upptäckte att jag hellre satte på mig ”cippen” än hörapparat, säger hon.

Reser gör Eva en hel del, hon har nämligen två av sina barn på varsin sida av Stilla havet.

– En av mina söner bor i Shanghai och min äldsta dotter bor i Los Angeles.

Hennes yngsta dotter bor i Uppsala och en son bor i Stockholm och där finns även hennes första barnbarn och ett till är på väg.

Eva Alsén Eklöf oroas lite över att det verkar bli hårdare tider för dem som till exempel behöver gå ned i arbetstid.

– Det är inte bra för hörselskadade. Det sliter enormt att arbeta heltid. Alla hörselskadade som närmar sig pensionsåldern borde kanske gå ned lite i arbetstid och ägna den tid de får över åt HRF, säger hon och ler. ●



*Jag skulle inte klara mig utan min dator. Internetutvecklingen är något av det roligaste som har hänt, säger Eva Alsén Eklöf. Här i arbetsrummet gör hon Uppsalaföreningens tidning Luren.*

fick gå en treveckors rehabiliteringskurs på heltid.

– Det var underbara människor som höll i kursen och jag fick för första gången en hörselidentitet, säger hon.

Under våren 1986 blev Eva sjukskriven på halvtid.

– Jag kände mig ”körd” och trodde inte jag skulle kunna komma tillbaka.

Eva tänkte att hon skulle försöka hitta ett jobb som passade hennes hörselsituation bättre och sökte jobb som informatör på livsmedelsverket i Uppsala.

– Jag gick ned i lön för att få en lugnare arbetsmiljö och gick upp till heltid. Men på jobbet berättade jag mycket lite om min hörsel.

### Blev inte som hon hade tänkt sig

Eva upptäckte snart att hon hade hamnat ur askan i elden.

– Förutom att jag skulle göra pressmeddelanden, informationsbroschyrer och hålla medieträning med chefer så ringde det folk jämt. Det kunde vara en dam som hittat ”skumgummi” i soppan, larm om bequerel, galna ko-sjukan, ”dödsosten” eller ”dödssaften” och så vidare.

Hon konstaterar att larmen många gånger var överdrivna och hon berättar att de en gång räknade ut att för att få i sig en skadlig mängd av den farliga substansen i ”dödssaften” var man tvungen att dricka 18 000 liter koncentrerad saft. Per dag.

– Till slut blev jobbsituationen ohållbar och jag blev sjukskriven 25 procent. Det var inte för hörseln jag blev sjukskriven för utan för att dämpa stressen. Men hörseln var den utlösande faktorn.

Klipp ut & spara!

## Missa inte dina medlemsförmåner!

Som medlem i HRF får du en rad förmånliga rabatter och erbjudanden.

**Rabatt på telefoner/telefonhjälpmedel.** HRF Hörteknik AB erbjuder HRF-medlemmar 5 procent rabatt på anpassade telefoner med bra ljud, teleslinga med mera, samt på telefonhjälpmedel. För mer information och beställning: tel 08-457 55 00, [www.hrfteknik.se](http://www.hrfteknik.se)

**Juridiska råd, utan kostnad.** Alla kan vända sig till Hørsellinjen med frågor om försäkringar, arbetsskador med mera. Men vid svåra fall kan du som är medlem dessutom bli erbjuden råd från HRFs juridiske konsult. Mer information: Hørsellinjen 0771-888 000, [www.horsellinjen.se](http://www.horsellinjen.se)



**Barn- och ungdomsförsäkring.** HRF-medlemmar kan teckna en sjuk-/olycksfallsförsäkring för barn, utan hälsoprövning av barnet. Mer information: [www.folksam.se](http://www.folksam.se) eller närmaste Folksam-kontor.

**Rabatt på mobiler.** Alla HRF-medlemmar får 5-15 procent rabatt på butikspriset på Dialects telefonprodukter, t ex mobiler med tillbehör. Mer information: tel 020-42 02 02 eller [www.dialect.se](http://www.dialect.se)

**Rabatt på resor/hotell.** HRF-medlemmar får rabatt på grupp- och konferensbokningar samt affärsresor med Tallink Silja till Helsingfors, Åbo, Tallinn, Riga och Mariehamn samt specialpris på Tallink Siljas hotell. För bokning och frågor: tel 08-22 08 30. Uppge ditt medlemsnummer och HRFs avtalsnummer: 6874.

**Billigare hotell.** Alla HRF-medlemmar får rabatt hos hotellkedjan Scandic, som har satsat på tillgänglighet. Bokning: tel 08-517 517 00. Uppge HRFs avtalsnummer: D 359 118 544.

**Medlemsförsäkring.** Som HRF-medlem omfattas du av HRFs olycksfallsförsäkring hos Folksam när du deltar i verksamhet anordnad av HRF.

Läs mer om dina medlemsförmåner på [www.hrf.se/medlem](http://www.hrf.se/medlem)

